

Valtuustoaloite 13.12.2021 / Haapamäen koulurakennusten suojeleminen asemakaavalla

KH 18.12.2023 § 292

161/00.01.02.03/2022

Valmistelija	Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, puh. 0400 763 995
Päätös	Hyväksyttiin.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Pajari Noora
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että rakennusten suojelemiseksi aloitteen mukaan, erillisellä asemakaavamuutoksella ei ole välitöntä tarvetta ja aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Selostus

Entisen Haapamäen ala-asteen pihapiirissä on tapahtunut uudistus, jossa purettiin varsinainen alakoulu ja rakennettiin piha-alueelle torimainen aukio, p-alue ja pumptrack-rata. Alueella toimii edelleen päiväkotit entisessä kansakoulussa ja entinen kirjastorakennus on myös mm. asuinkäytössä. Olemassa olevat rakennukset ovat tällä hetkellä kaupungin omistuksessa ja ylläpidossa. Asemakaavassa alue on osoitettu merkinnällä YOS Opetus- ja sosiaalitoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue, jolle saa rakentaa koulun ja lasten päiväkodin.

Asukasluvun ja toimintojen supistuessa on myös tarpeen sopeuttaa tiloja vastaamaan tarvetta. Myös näiden rakennusten osalta on esitetty erinäisiä suunnitelmia. Paras tapa rakennusten suojelemiseksi on niiden käyttö, joten pitemmällä aikavälillä olisi hyvä löytää rakennuksille käyttöä (ellei tarvita palvelurakennuksina), jolloin myös suojelullisten arvojen ylläpito olisi mahdollista.

Tässä vaiheessa, kun rakennusten tulevasta käytöstä ei ole tietoa, erillinen kaavamuutos pelkästään suojelullisista lähtökohdista ei ole perustelua. Suojeluasiat tulee huomioida parhaiten siinä vaiheessa, kun asemaakaavaa muutetaan vastaamaan tulevaa käyttötarkoitusta.

VALT 13.02.2023 § 4

Valmistelija	Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, puh. 0400 763 995
Päätös	Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa valtuustoaloitteen valmisteluun. Käsittely kokouksessa: Tuomas Heinonen ehdotti Harri Oksasen kannattamana, että aloite palautetaan valmisteluun. Asiasta ei äänestetty, vaan kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti asian palauttamisesta valmisteluun.

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että aloitteen mukaiseen suojeluesitykseen otetaan kantaa asemakaavamuutoksen yhteydessä myöhemmin, kun alueen jatkokäytön tavoitteet tarkentuvat, ja että aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

KH 19.12.2022 § 244

Valmistelija Kaavoitusjohtaja Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, puh. 0400 763 995

Päätös Hyväksyttiin.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Pajari Noora

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että aloitteen mukaiseen suojeluesitykseen otetaan kantaa asemakaavamuutoksen yhteydessä myöhemmin, kun alueen rakennusten jatkokäytön tavoitteet tarkentuvat.

Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutetut Tuomas Heinonen, Lauri Oinonen, Hannu Rantanen, Minna Pessinen ja Hannu Järvinen ovat tehneet 13.12.2021 aloitteen, että Haapamäen jäljelle jääneet koulurakennukset suojeltaisiin asemakaavalla.

Aloite kohdentuu puretun ala-asteen pihapiiriin, jossa sijaitsee entisessä puukoulussa toimiva päiväkotiki ja asuinrakennus / entinen kirjasto. Kaupunki omistaa rakennukset ja ne ovat käytössä.

Haapamäen kirjasto on koulu- ja asuinrakennukseksi tehty talo jossa toimi aikanaan Haapamäen kirjasto. Rakennus muodostuu vuonna 1932 valmistuneesta osasta, johon on rakennettu lisäsiipi vuonna 1955. Molemmat osat ovat tiilirunkoisia. Vanhempi osa on lohkokivelle perustettu aumakattoinen talo, jonka symmetrisissä piirteissä on klassismin henkeä. Rakennuksessa on suuret T-ruutujakoon perustuvat 12-ruutuiset ikkunat, jotka ilmeisesti eivät ole alkuperäiset. Julkisivut on rapattu sileällä rappauksella ja maalattu punertavaksi, mutta maalipinta lohkeilee pahoin. 1950-luvun asuntolaajennus on luultavasti arkkitehti Laila Niemiojan suunnittelema. Se on satulakattoinen, hieman porrastaen vanhemman osan päätyyn sijoittuva rakennus. 1950-luvulle ominaiseen tyyliin rakennus on hyvin pelkistetty. Ikkunat ovat standardimalliset. (Lähde: https://www.kulttuuriymparisto.fi/netsovellus/ks/ks_default.aspx)

Vanhassa kansakoulurakennuksessa toimii Haapamäen päiväkotiki, rakennus on suurikokoinen vuonna 1901 valmistunut hirsitalo. Siinä on pitkä suorakaiteen muotoinen perusrunko, ja rakennuksen keskellä itäpuolelle ulkoneva poikkipääty. Julkisivut on vuorattu vaakalaudoituksella. Rakennus on tehty lohkokivijalalle ja siinä on pellillä katettu satulakatto. Rakennuksen huomiota herättävimpiin yksityiskohtiin kuuluu suurikokoiset ikkunat koristeellisine ikkunalistoineen. Ikkunat eivät ole alkuperäiset, mutta niiden ruutujako noudattaa vanhaa mallia. Ikkunalistoissa ja ovilistoissa

ylälistassa on hammastuskorislu, yläkulmissa yläosastaan kolmiomainen muoto ja kaiverruskoristelua. Listojen koristelu on samankaltainen kuin VR:n arkkitehti Bruno Granholmin Jyväskylän radan varteen suunnittelemissa rautatierakennuksissa. Rakennuksessa on myös koristeelliset profiloituneet ja kaiverruskoristellut konsolit. Rakennuksen poikkipään ja perusrungon kulmauksessa itäpuolella on kolmisivuinen muuta rakennusta matalampi umpikuisti, jossa on kolmilapainen katto. Itäisivustalla on osassa rakennusta myös sadekatos, joka on jälkikäteen tehty. Eteläpäädyssä on umpieteinen, jossa on erikoinen jiirillä varustettu satulakatto. Eteisosassa on sisäänkäynnit sekä itäpuolelle että eteläpäätyyn. Umpieteisessä ja eteläpään päätykolmiossa on kaksi pareittain aseteltua pyörökaari-ikkunaa, joiden kehyksissä on runsas leikkauskoristelu. Poikkipään päätykolmioissa on suuret moniruutuiset ikkunat. Rakennuksessa on 453 bruttoneliömetriä ja tilavuus on 1470 m³. Rakennuksen pohjoisluoteispuolella on aidattu leikkikenttä leikkivälineineen. Aidattu piha-alue jatkuu myös rakennuksen itäpuolelle.

(Lähde: https://www.kulttuuriymparisto.fi/netsovellus/ks/ks_default.aspx)

Aloitteen pohjalta on käyty keskusteluja kyläyhdistyksen, toimintaryhmä Vesurin ja tilapalveluiden kanssa. Kyläyhdistyksen kanssa on pohdittu rakennusten jatkokäyttöä mahdollisessa käyttömuutostilanteessa ja asian tutkimista laajemmalla kylän kehittämissuunnitelmalla. Vesurin kanssa on keskusteltu kehittämissuunnitelman tavoitteista. Kehittämissuunnitelma vaatii kylätoimikunnalta vahvaa panostusta, sitoutumista ja tavoiteasettelua. Neuvotteluissa ei ole vielä löytynyt sellaisia tavoitteita rakennusten jatkokäytölle tai kehittämissuunnitelmalle, että niissä voitaisiin edetä.

Aloite, muistio ja Keski-Suomen museon lausunto on oheismateriaalina.